

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับบริการคุมกำเนิดของหญิงแต่งงานเผ่ากะเหรี่ยง อายุ 15 - 44 ปี และอยู่กินกับสามี ใช้รูปแบบการศึกษาแบบภาคตัดขวาง เก็บข้อมูลหญิงแต่งงานเผ่ากะเหรี่ยงอายุ 15 - 44 ปี และอยู่กินกับสามี ใน 6 ตำบล ของอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ทำการศึกษา 2 กลุ่ม ระหว่างกลุ่มที่มารับบริการคุมกำเนิดและกลุ่มที่ไม่มารับบริการคุมกำเนิด จำนวน 378 คน ที่ยินดีเข้าร่วมในการศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วย ปัจจัยนำ 27 ข้อ ปัจจัยเอื้อ 12 ข้อ และปัจจัยเสริม 4 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยสถิติเชิงพรรณนา ใช้สถิติ chi-square และ t-test หาความสัมพันธ์ของปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมกับการรับบริการคุมกำเนิด

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมารับบริการคุมกำเนิดของหญิงแต่งงานเผ่ากะเหรี่ยง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value < 0.01) ประกอบด้วย ปัจจัยนำ ได้แก่ อายุ อายุสามี จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์ จำนวนบุตรมีชีวิต ความต้องการมีบุตรเพิ่มของสามีคนปัจจุบัน จำนวนบุตรที่ต้องการเพิ่ม และความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนบุตรที่มาก ความเชื่อและความคิดเห็น ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ วิธีการเดินทางไปรับบริการคุมกำเนิด ระยะทางในการเดินทางไปรับบริการคุมกำเนิด ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปรับบริการคุมกำเนิด จำนวนค่าใช้จ่ายในการรับบริการคุมกำเนิด การไปรับบริการคลอดที่สถานบริการของรัฐ และการได้รับคำแนะนำเรื่องการคุมกำเนิดจากเจ้าหน้าที่ในสถานบริการที่คลอดบุตร และสถานบริการที่ไปรับบริการคลอด ปัจจัยเสริม ได้แก่ ความยินยอมของสามีในการให้ไปรับบริการคุมกำเนิด และเพื่อนเคยชวนไปรับบริการคุมกำเนิด

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา ควรให้มีการส่งเสริมความรู้เรื่องการคุมกำเนิดในสถานบริการของรัฐอย่างต่อเนื่อง ให้ความรู้กับหญิงแต่งงานเผ่ากะเหรี่ยง สามี และส่งเสริมการจ่ายยาเม็ดคุมกำเนิดโดยอาสาสมัครสาธารณสุข ในพื้นที่ห่างไกล เพื่อให้เกิดการรับบริการคุมกำเนิดเพิ่มมากขึ้น

The objective of this study was to study factors related to receiving contraceptive services of married Karen women aged from 15 to 44 and lived with their husbands. The study was the cross-sectional survey which was from Karen women aged from 15 to 44, lived with their husbands, from 6 sub-districts of Omkoi district, Chiang Mai. From 378 women, they were separated into 2 groups; the women receiving contraceptive services and non-receiving women. The data was collected by using the questionnaire consisting of Predisposing factor; 27 items, Enabling factor; 12 items, and Supporting factor; 4 items, and analyzed by Descriptive Statistics; Chi-square and t-test to find the relation between Predisposing, Enabling, and Supporting factors and receiving contraceptive service.

The study found that the factors significantly related to receiving contraceptive service of married Karen women consisting of Predisposing factors (P -value < 0.01); ages of married Karen women, the husbands' ages, times of pregnancy, the number of alive children, the husbands' requirements about new baby, the parents' demands about new baby, and their opinions about many children, their beliefs and opinion. Next, Enabling factors were consisted of the way to get contraceptive services, the distance to receive the contraceptive service, the expenditure of the backwardness, the expenditure of receiving the service, the parturition at public organizations, the authorities' suggestions about the contraception at the birthplace. The last factor, Supporting factors were consisted of the husbands' agreements about the receiving contraceptive service and their friends' persuasions to receive the contraceptive service.

For the suggestions from this study, there should be the knowledge support of contraception in the public organizations to married Karen women and their husbands, and there should be the distribution of birth-control pills from public health volunteers in the remote area to support the contraceptive service.